



LEHDISTÖTIEDOTE nro 207/23

Luxemburgissa 21.12.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-261/22 | GN (Lapsen etuun perustuva kieltäytymisperuste)

Eurooppalainen pidätysmääräys: etsityn henkilön luovuttamisesta ei voida kieltäytyä pelkästään sillä perusteella, että hän on pienten lasten äiti

Luovuttamisesta voidaan poikkeuksellisesti kieltäytyä ainoastaan, jos pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa on rakenteellisia tai yleisiä puutteita ja kun on vaarana, että asianomaisten henkilöiden perusoikeuksia loukataan

Tuomioistuin ei voi kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta pelkästään sillä perusteella, että etsitty henkilö on hänen kanssaan asuvien pienten lasten äiti. Tuomioistuin voi kuitenkin poikkeuksellisesti kieltäytyä kyseisen henkilön luovuttamisesta, jos kaksi seuraavaa edellytystä täyttyvät: ensinnäkin on olemassa todellinen vaara siitä, että äidin perusoikeutta hänen yksityis- ja perhe-elämänsä kunnioittamiseen ja hänen lastensa etua loukataan sellaisten rakenteellisten tai yleisten puutteiden vuoksi, jotka koskevat pienten lasten äitien vankeusolosuhteita ja näistä lapsista huolehtimiseen liittyviä olosuhteita eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, ja toiseksi on olemassa painavia perusteita uskoa, että asianomaiset henkilöt altistuvat kyseiselle vaaralle tällaisten olosuhteiden vuoksi, kun otetaan huomioon heidän henkilökohtainen tilanteensa.

Eräs nainen tuomitaan Belgiassa poissa olevana viiden vuoden vankeusrangaistukseen ihmiskaupasta ja laittoman maahantulon järjestämisestä. Belgialainen tuomioistuin antaa hänestä eurooppalaisen pidätysmääräyksen tämän rangaistuksen täytäntöönpanoa varten. Muutama kuukausi myöhemmin nainen otetaan kiinni Bolognassa (Italia). Hän on tällöin raskaana, ja hänen mukanaan on hänen lähes kolmevuotias poikansa.

Italialainen tuomioistuin, joka vastaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, ei saa belgialaiselta tuomioistuimelta tietoja siitä, miten rangaistus pannaan täytäntöön Belgiassa alaikäisten lastensa kanssa asuvien äitien osalta. Se kieltäytyy luovuttamasta naista.

Asiaa käsittelevä Italian ylin yleinen tuomioistuin tiedusteleo unionin tuomioistuimelta, voiko – ja mahdollisesti millä edellytyksin – italialainen tuomioistuin kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta tällaisessa tilanteessa, jota ei mainita eurooppalaista pidätysmääräystä koskevassa puitepäätöksessä yhtenä eurooppalaisen pidätysmääräyksen kieltäytymisperusteista ¹.

Unionin tuomioistuin vastaa, että tuomioistuin **ei voi kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta pelkästään sillä perusteella, että etsitty henkilö on hänen kanssaan asuvien pienten lasten äiti**. Kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden välisen keskinäisen luottamuksen periaate, on näet olemassa oletama, jonka mukaan pienten lasten äidin vankeusolosuhteet eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa on mukautettu tällaiseen tilanteeseen.

Asianomaisen henkilön **luovuttamisesta voidaan kuitenkin poikkeuksellisesti kieltäytyä, kun voidaan osoittaa, että:**

- **on olemassa todellinen vaara siitä, että äidin perusoikeutta hänen yksityis- ja perhe-elämänsä kunnioittamiseen ja hänen lastensa etua loukataan** sellaisten **rakenteellisten tai yleisten puutteiden vuoksi**, jotka koskevat pienten lasten äitien vankeusolosuhteita ja heidän lapsistaan huolehtimiseen liittyviä olosuhteita eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, ja
- **on olemassa painavia perusteita uskoa, että asianomaiset henkilöt altistuvat kyseiselle vaaralle tällaisten olosuhteiden vuoksi, kun otetaan huomioon heidän henkilökohtainen tilanteensa.**

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

[Tuomion koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303-3127.

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106.

Pysykää kuulolla!



¹ Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehty neuvoston [puitepääätös 2002/584/YOS](#), sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepääöksellä 2009/299/YOS.